

Харківський гуманітарний університет «Народна українська академія»

Кафедра економіки і права

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з НМР та І
К. Г. Михайльова

”11” червня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Економіка сучасного підприємства»

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Галузь знань 05 – Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність 051 – Економіка

Освітня програма «Бізнес-економіка та її правове забезпечення»

Факультет «Бізнес управління»

2024 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Економіка сучасного підприємства» для здобувачів за спеціальністю 051 «Соціальні та поведінкові науки», освітня програма «Бізнес-економіка та її правове забезпечення»

Розробник:

к. е. н., доцент кафедри економіки і права
Іванова Ольга Анатоліївна

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри економіки та права

Протокол від 3 червня 2024 року № 11

Завідувач кафедри економіки та права

Рубан Л.І.

«3» червня 2024 року

Схвалено радою факультету «Бізнес управління»

Протокол від 10 червня 2024 року № 5

Голова

Астахов В.В.

« 10 » червня 2024 року

1. Опис навчальної дисципліни

Мета дисципліни: формування у студентів здатностей самостійно мислити, приймати управлінські рішення, виконувати комплексні економічні розрахунки для ефективного здійснення господарської діяльності на рівні підприємств з урахуванням чинників дії зовнішнього та внутрішнього середовища.

Дисципліна передбачає формування системи програмних компетентностей:

(Інтегральна): здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.

ЗК4: здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК11: здатність приймати обґрунтовані рішення.

СК4: здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.

СК6: здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.

СК7: здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів.

СК9: здатність прогнозувати на основі стандартних теоретичних та економетричних моделей соціально-економічні процеси.

СК10: здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.

Завдання:

- здобутті ґрунтовних знань з основних розділів прикладної економіки;
- набутті вмінь, спрямованих на отримання заздалегідь окреслених результатів господарювання шляхом ефективного використання трудових, матеріальних, нематеріальних, фінансових та інвестиційних ресурсів підприємства;
- застосуванні практичних навичок у прийнятті науково-обґрунтованих управлінських рішень в умовах ринкової економіки;
- забезпеченні розширеного самовідтворення на основі інвестиційно-інноваційної моделі розвитку;
- розкритті і засвоєнні механізму планування, організації і ефективного господарювання на рівні підприємства.

Вивчення дисципліни дозволяє досягти наступних **програмних результатів:**

ПРН5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).

ПРН7. Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки.

ПРН 8. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.

ПРН 10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.

Досягнення програмних результатів забезпечується **наступними методами навчання** та формами оцінювання:

Очікувані результати навчання:	Методи навчання (вказати за кожним результатом навчання)	Форми оцінювання/ Засоби діагностики результатів навчання*
ПРН5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).	Проблемний метод викладу, ситуаційний, логічний	Виконання практично орієнтованих, проблемних завдань; підготовка письмових та усних повідомлень за тематикою навчального курсу; презентації результатів виконаних завдань, самооцінка студента за питаннями для самоконтролю, тестування
ПРН7. Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки.	Загальнонаукові методи пізнання та дослідницької діяльності	Презентації результатів виконаних завдань для перевірки вміння пояснювати моделі соціально-економічних явищ, напрямки розвитку економічної науки, сомооцінка студента, тестові завдання, підготовка та захист рефератів, виконання контрольних робіт
ПРН 8. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.	Економіко-математичні методи, моделювання, математичні та статистичні методи	Виконання розрахункових робіт, підготовка аналітичних звітів, розв'язання комплексних ситуаційних завдань, виконання контрольних робіт, самооцінка студента за питаннями для самоконтролю, тестування
ПРН 10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.	Проблемний метод викладу, ситуаційний, логічний аналіз, методи економічного аналізу, економіко-математичні методи	Самооцінка студента за питаннями для самоконтролю, тестування, опрацювання аналітичних завдань, підготовка презентацій розроблених управлінських рішень, виконання контрольних робіт Виконання розрахункових робіт, підготовка аналітичних звітів, розв'язання комплексних ситуаційних завдань, виконання контрольних робіт

Засоби діагностики результатів навчання:

* Поточна діагностика результатів навчання здійснюється за допомогою наступних методів і форм роботи: виконання здобувачами практично орієнтованих, проблемних завдань; групових проектів; підготовка письмових та усних повідомлень за тематикою навчального курсу; презентації результатів виконаних завдань;

- періодична (обов'язкова) діагностика здійснюється у формі виконання студентами письмових тестових контрольних робіт та індивідуального завдання.

- підсумкова діагностика результатів навчання здійснюється у формі залікув кінці 3-ого семестру та у формі іспиту в кінці 4-ого семестру.

Обсяг у кредитах - 8 кредитів

Розподіл у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять	
Повний термін навчання	
денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки:	
2-й	2-й
Семестр	
3,4-й	3,4-й
Лекції	
40	18
Практичні	
40	18
Лабораторні	
-	-
Самостійна робота	
80	102
Індивідуальні завдання	
80	102
Види підсумкового контролю	
Залік, іспит	Залік, іспит

Статус дисципліни – обов’язкова

Передумови для вивчення дисципліни:

Головною передумовою для вивчення дисципліни є вивчення дисциплін: основи економічної теорії, економічна історія, макроекономіка та макроекономічний аналіз.

Мова навчання: державна (українська).

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Підприємство в умовах підприємництва

Розділ 1. Підприємство в умовах підприємництва

Тема 1.1. Основи підприємницької діяльності

Предмет, мета й завдання курсу. Об’єкт і методи дослідження. Місце «Економіки підприємства» у системі економічних наук.

Сутність та основні функції підприємницької діяльності. Правове забезпечення підприємницької діяльності в Україні. Моделі підприємництва. Договірні взаємовідносини в підприємницькій діяльності. Класифікація договорів за сферами діяльності. Структура договору. Сутнісно-змістова характеристика форм співробітництва. Міжнародна підприємницька діяльність. Різновиди зовнішньоекономічної діяльності. Регулювання міжнародної підприємницької діяльності.

Тема 1.2. Підприємство як суб’єкт господарювання

Поняття підприємства й фактори виробництва. Правові основи функціонування підприємств в Україні. Система цілей діяльності підприємства. Класифікація підприємств.

Види та організаційні форми підприємств згідно чинного законодавства України. Об'єднання підприємств: асоціація, корпорація, консорціум, концерн, промислово-фінансова група, холдинг. Принципи діяльності підприємства. Техніко-економічне обґрунтування створення й функціонування підприємства.

Змістовий модуль 2. Основи управління та планування діяльності підприємства

Розділ 2. Основи управління та планування діяльності підприємства

Тема 2.1. Структура та управління підприємством

Поняття та необхідність управління. Особливості управління як системи. Функції управління. Методи управління виробництвом. Організаційні форми реалізації методів управління суб'єктами господарювання різного рівня.

Організаційні структури управління підприємством. Принципи та етапи процесу побудови організаційних структур управління виробничими та невиробничими підприємствами. Шляхи удосконалення управління підприємством.

Тема 2.2. Ринкове середовище господарювання підприємств

Поняття, функції та структура ринку. Принципи поведінки суб'єктів господарювання на ринку. Ринок та продукція. Поняття та класифікація продукції. Системний підхід до діяльності підприємства на сучасному ринку. Зовнішнє середовище господарювання підприємства. Фактори внутрішнього і зовнішнього середовища, що впливають на підприємство.

Тема 2.3. Товарна та цінова політика підприємства

Сутність товарної політики та її структура. Життєвий цикл товару. Класифікація товарів споживчого призначення, промислового призначення. Упаковка та маркування товарів. Номенклатура та асортимент продукції. Вимірники обсягу продукції в натуральному і вартісному виразі.

Сутність та роль цінової політики. Стратегії в ціноутворенні: на нові товари (цінова політика «зняття вершків», політика «міцного проникнення на ринок»); на існуючі товари; на товари – імітатори. Інші різновиди цінових політик: престижних цін, традиційного ціноутворення, «шикування» цін, послідовного проходження за сегментами ринку, збиткового лідера, виживання, встановлення цін на зняті з виробництва товари. Політика ціноутворення на підприємстві. Підходи до ціноутворення.

Тема 2.4. Прогнозування, планування й регулювання діяльності

Прогнозування як наукове обґрунтування можливого стану суб'єктів господарювання у майбутньому. Принципи прогнозування. Види прогнозування.

Сутність та основні процедури планування. Система планів підприємства. Методи планування та розвитку підприємства. Стратегічне планування. Бізнес-план підприємства, його значення і зміст. Система оперативно-виробничого планування на підприємстві.

Необхідність, методи й принципи державного економічного регулювання діяльності окремих суб'єктів господарювання.

Тема 2.5. Економічне обґрунтування виробничої програми підприємства

Поняття виробничої програми, її вимірники. Номенклатура й асортименти продукції й послуг. Розрахунок показників товарної, валової, чистої та реалізованої продукції. Правила розробки виробничої програми. Схема формування виробничої програми підприємства.

Державне замовлення й контракт як методична основа формування програми виробництва. Вплив факторів на виробничу програму.

Змістовий модуль 3. Капітал підприємства

Розділ 3. Основний капітал підприємства

Тема 3.1. Економічна оцінка основних виробничих фондів

Економічна характеристика основних фондів підприємства. Класифікація основних фондів. Структура основних виробничих фондів (ОВФ). Розрахунок потреби в ОВФ. Методи оцінки ОВФ. Облік ОВФ на підприємстві.

Поняття й види нематеріальних ресурсів підприємства. Інформаційні технології та програмні продукти. Характеристика об'єктів промислової власності. Оцінка вартості й строки зношування нематеріальних активів.

Тема 3.2. Амортизація та амортизаційний фонд.

Зношування ОВФ і його оцінка. Амортизація ОВФ, її ціль. Норми амортизації і їхнє встановлення. Розрахунок зношування й залишкової вартості ОВФ. Прискорена амортизація: ціль, умови застосування й розрахунок. Корисний термін експлуатації ОВФ. Чинники, що впливають на вибір методів амортизації. Амортизація нематеріальних активів на підприємстві.

Тема 3.3. Ефективність використання основних виробничих фондів

Доцільність й актуальність дослідження й оцінки рівня використання ОВФ. Вартісні й натуральні показники використання ОВФ. Методи розрахунку основних показників, які оцінюють рівень використання ОВФ. Вплив рівня використання ОВФ на техніко-економічні показники підприємства. Методи нагромадження капіталу на створення ОВФ.

Тема 3.4. Нематеріальні ресурси й активи

Поняття нематеріальних ресурсів. Види нематеріальних ресурсів: об'єкти промислової власності; об'єкти, що охороняються авторським правом і суміжними правами; нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності.

Нематеріальні активи, їх склад. Особливості оцінки вартості та амортизації нематеріальних активів. Патент. Патентний захист принципово нових технічних винаходів. Законодавство, щодо питань захисту патентних прав.

Ліцензії, їх види. Вибір виду ліцензії. Ліцензійна торгівля. Ліцензійні угоди. Види ліцензійних платежів. Поняття “ноу-хау”. Сучасна тенденція до розширення торгівлі “ноу-хау”.

Товарний знак. Свідоцтво на товарний знак. Реєстрація товарних знаків в Україні. Рекламна функція товарного знаку, підходи до його вибору. Основні вимоги до товарного знаку. Правова охорона товарного знаку. Передача права на товарний знак.

Розділ 4. Оборотний капітал підприємства

Оборотний капітал: економічний зміст, джерела створення й поповнення. Склад і структура оборотних коштів (ОБК). Вплив факторів на структуру ОБК. Стадії оборотності оборотних коштів. Запаси товарно-матеріальних цінностей на підприємстві.

Тема 4.2. Нормування обігових коштів

Економічне обґрунтування доцільності нормування потреби в ОБК. Розрахунок потреби в ОБК: аналітичний й інформаційно-статистичний методи розрахунку. Особливості розрахунку потреби у виробничих запасах і незавершеному виробництві.

Тема 4.3. Оборотність обігових коштів на підприємстві

Кругообіг оборотних коштів на підприємстві. Чинники, що впливають на зміну потреби в ОБК. Показники й способи прискорення оборотності ОБК. Методи економії капіталу, необхідного для створення ОБК.

Змістовий модуль 4. Дослідження й оцінка трудових ресурсів на підприємстві

Розділ 5. Персонал підприємства, продуктивність і оплата праці

Тема 5.1. Кадри на підприємстві

Склад і структура кадрів на промисловому виробничому підприємстві. Чинники, що впливають на структуру й склад кадрів. Професійно-кваліфікаційний склад підприємства. Розрахунок чисельності робітників по категоріях.

Тема 5.2. Продуктивність праці на підприємстві

Продуктивність праці, її оцінка й фактори росту. Трудомісткість продукції і її види. Вплив факторів на розмір трудомісткості. Виробіток працюючих: методи розрахунку й види. Шляхи збільшення продуктивності праці.

Тема 5.3. Оплата праці робітників підприємства

Економічна сутність оплати праці. Поняття й види заробітної плати. Функції й принципи оплати праці на підприємстві. Заробітна плата як форма розподілу доходу від господарської діяльності. Тарифна система оплати праці. Форми й системи оплати праці. Система доплат, надбавок і премій працюючих. Державне регулювання оплати праці. Реформування системи оплати праці. Мотивація персоналу.

Змістовий модуль 5. Інвестиційно-інноваційна діяльність підприємств та їх техніко-технологічна база

Розділ 6. Інвестиційно-інноваційна діяльність підприємств

Тема 6.1. Інвестиції на підприємстві

Сутність та характеристика інвестицій як найважливішого фінансового ресурсу для створення, функціонування й розвитку підприємств. Види інвестицій. Структура виробничих інвестицій підприємства. Джерела фінансування виробничих інвестицій.

Формування та оцінка інвестиційної стратегії підприємства. Загальні положення методології визначення ефективності виробничих і фінансових інвестицій. Ризик в інвестиційній діяльності підприємства.

Тема 6.2. Інноваційні процеси на підприємстві

Поняття, змістова характеристика та окремі види інноваційних процесів. Вплив нововведень на господарську діяльність підприємства.

Науково-технічний прогрес, його форми. Основні напрямки науково-технічного прогресу. Науково-технічні революції. Показники рівня науково-технічного прогресу.

Економічний ефект від впровадження технічних нововведень. Відображення результатів технічних нововведень у показниках роботи підприємства.

Тема 6.3. Якість та конкурентоспроможність продукції підприємства

Якість продукції як економічна категорія. Необхідність підвищення якості продукції, послуг. Показники якості продукції. Методи оцінки якості продукції.

Поняття й визначення рівня конкурентоспроможності продукції. Чинники забезпечення рівня конкурентоспроможності товару. Механізм управління якістю та

конкурентоспроможністю продукції. Шляхи підвищення конкурентоспроможності товарів. Державний нагляд за якістю продукції.

Розділ 7. Технічна база та організація виробництва

Тема 7.1. Техніко-технологічна база та виробнича потужність підприємства

Поняття техніко-технологічної бази підприємства. Структурна характеристика техніко-технологічної бази підприємства, сучасні тенденції її розвитку.

Організаційно-економічне управління технічним розвитком підприємства. Форми технічного розвитку підприємства і оцінка його рівня. Основні етапи процесу економічного управління технічним розвитком підприємства. Зміст програми технічного розвитку підприємства.

Лізинг як форма оновлення технічної бази виробництва. Види лізингу. Договір лізингу. Права та обов'язки лізингодавців і лізингоодержувачів. Схема організації лізингових операцій. Витрати, пов'язані з наданням лізингових послуг. Ефективність лізингових операцій.

Поняття й сутність виробничої потужності підприємства. Вплив факторів на виробничу потужність. Погодженість потужностей і коефіцієнт диспропорцій. Графіки завантаженості потужностей, ціль побудови. Економічна ефективність зростання рівня використання потужності. Методи визначення виробничої потужності. Диспропорції потужностей: наслідки й шляхи їхнього усунення.

Тема 7.2. Матеріально-технічне забезпечення і виробнича логістика

Поняття матеріально-технічної бази підприємства, її види. Роль виробничої інфраструктури підприємства в сучасних умовах господарювання.

Система технічного обслуговування виробництва, її функції. Структурні елементи системи технічного обслуговування. Характеристика ремонтного господарства. Інструментальне господарство, його склад та функції. Організація транспортного господарства на підприємстві. Енергетичне господарство, його види. Характеристика та структура складського господарства.

Значення соціальної інфраструктури для господарської діяльності підприємства. Основні підрозділи соціальної інфраструктури. Соціальна діяльність підприємства. План соціального розвитку. Відтворення та розвиток інфраструктури підприємства. Виробнича логістика на підприємстві.

Тема 7.3. Організація виробництва

Поняття і значення техніко-технологічної бази виробництва. Складники техніко-технологічної бази, способи її формування на підприємстві.

Основні елементи виробничого процесу. Основні принципи організації виробничого процесу. Окремі типи виробництва. Поняття методу організації виробництва. Сутність і соціально-економічне застосування різних форм організації виробництва. Особливості організації операційної діяльності на підприємстві.

Змістовий модуль 6. Витрати виробництва і собівартість продукції, фінансово-економічні показники результатів діяльності підприємства

Розділ 8. Витрати на виробництво та реалізацію продукції

Тема 8.1. Класифікація витрат і калькулювання

Собівартість як узагальнюючий показник діяльності підприємства. Точність і вірогідність розрахунків собівартості як необхідна умова прийняття при прийнятті

управлінських рішень. Класифікація витрат, її практичне призначення. Калькуляція продукції: вибір об'єкта й методів калькулювання. Розрахунок статей витрат.

Тема 8.2. Розподіл непрямих витрат

Економічний зміст і види непрямих витрат. Доцільність вибору способу розподілу непрямих витрат. Способи розподілу непрямих витрат. Ефективність ухвалення рішення на вибір методу розподілу витрат розраховуючи на одиницю продукції.

Тема 8.3. Шляхи й резерви зниження собівартості

Актуальність дослідження впливу чинників на собівартість продукції. Основні напрямки зниження витрат виробництва. Джерела й шляхи зниження собівартості продукції. Вплив факторів на різні види витрат.

Розділ 9. Фінансово-економічні показники результатів діяльності підприємства

Тема 9.1. Ціноутворення в ринкових умовах господарювання

Ціни, їхні види й економічна характеристика. Мета, функції й напрямки ціноутворення. Цінова політика підприємства. Вибір і реалізація цінової стратегії підприємства. Методи ціноутворення. Державне регулювання цін в Україні.

Тема 9.2. Прибуток, рентабельність продукції

Поняття й види прибутку на підприємстві. Валовий прибуток й її оподаткування. Розподіл і використання прибутку підприємства. Вплив факторів на прибуток підприємства.

Рентабельність роботи підприємства. Види рентабельності, методи розрахунку, шляхи росту.

Тема 9.3. Оцінювання ефективності інноваційно-інвестиційної діяльності

Зміст фінансової діяльності підприємства. Фінансові ресурси підприємства, джерела їх формування: власні та залучені кошти. Планування фінансової діяльності.

Економічна ефективність як критерій оцінки доцільності господарської діяльності. Поняття капіталовкладень, склад, структура, методи розрахунку. Показники, що оцінюють ефективність капіталовкладень. Фактор часу в розрахунках економічної ефективності. Критерії прийняття ефективних рішень про вкладення капіталу.

Тема 9.4. Інтегральна ефективність діяльності підприємства та його конкурентоспроможність

Оцінка фінансово-економічного стану підприємства. Інформаційна база для оцінки фінансового стану. Форми фінансової звітності підприємства. Показники ділової активності. Оцінка фінансової стійкості та платоспроможності, конкурентоспроможності підприємства.

Сутнісна характеристика та види ефективності виробництва. Система показників ефективності виробництва суб'єктів господарювання: узагальнюючі показники ефективності виробництва, показники ефективності використання праці (персоналу), виробничих фондів, фінансових коштів.

Чинники зростання ефективності виробництва, їх класифікація: за видами витрат і ресурсів, за напрямками розвитку та вдосконалення виробництва, за місцем реалізації в системі управління виробництвом. Основні напрямки реалізації резервів підвищення ефективності діяльності підприємств.

Змістовий модуль 7. Антикризова система господарювання

Розділ 10. Антикризова система господарювання

Тема 10.1. Сучасні моделі розвитку підприємства

Підприємство як відкрита стаціонарна система. Моделі розвитку підприємства. Передумови розвитку підприємства. Управління чинниками стабільності підприємства. Управління чинниками трансформації підприємства.

Тема 10.2. Реструктуризація і санація підприємства

Поняття й сутність механізму господарювання підприємства. Основні принципи господарювання. Безбитковість і самофінансування. Взаємозв'язок між кінцевими результатами й стимулами: методи розрахунку.

Реструктуризація підприємства як захід системи виживання й виходу з економічної кризи. Сутнісна характеристика й можливі форми реструктуризації підприємства (організації). Етапи й програма реструктуризації.

Суть механізму санації. Модель санації. Фінансування санаційних заходів. Обґрунтування санації підприємства.

Тема 10.3. Банкрутство й ліквідація підприємства

Поняття та характеристика банкрутства підприємства. Причини банкрутства. Чинники що сприяють банкрутству фірми та організації. Стадії і види банкрутства. Етапи та процедура порушення справи про банкрутство.

Процес ліквідації збанкрутілого підприємства. Форми реалізації майна банкрута. Наслідки ліквідації підприємства.

Тема 10.4. Економічна безпека підприємства

Поняття економічної безпеки підприємства, її головна мета та функції. Структурні елементи економічної безпеки. Схема процесу організації економічної безпеки. Оцінка рівня економічної безпеки підприємства.

Основні напрями організації економічної безпеки за окремими функціональними складовими. Фінансова складова, схема процесу її охорони. Змістова характеристика інтелектуальної та кадрової складової. Основні етапи процесу охорони техніко-технологічної складової економічної безпеки. Політико-правова безпека, напрямки оцінки її реального стану. Процес створення та захисту інформаційної складової економічної безпеки. Забезпечення екологічної безпеки підприємства. Організація силової складової економічної безпеки.

Принципи організації та завдання служби безпеки підприємства. Функції, об'єкти та управління.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	ла б	інд	с.р.		л	п	ла б	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
СЕМЕСТР 3												
Модуль 1 Концепція функціонування підприємства												
Змістовий модуль 1. Підприємство в умовах підприємництва												
Розділ 1. Підприємство в умовах підприємництва												
Тема 1.1. Основи підприємницької діяльності	10	2	2	-	3	3	6	1	1	-	2	2
Тема 1.2. Підприємство як суб'єкт господарювання	10	2	2	-	3	3	8	1	1	-	3	3
Разом за змістовим модулем 1	20	4	4		6	6	14	2	2	-	5	5

Змістовий модуль 2. Основи управління та планування діяльності підприємства												
Розділ 2. Основи управління та планування діяльності підприємства												
Тема 2.1. Структура та управління підприємством	8	2	2	-	2	2	12	1	-	-	3	3
Тема 2.2. Ринкове середовище господарювання підприємств	4	-	-	-	2	2	16	-	-	-	3	3
Тема 2.3. Товарна та цінова політика підприємства	4	-	-	-	2	2	8	-	-	-	3	3
Тема 2.4. Прогнозування, планування й регулювання діяльності	6	2	2	-	1	1	12	-	-	-	6	6
Тема 2.5. Економічне обґрунтування виробничої програми підприємства	8	2	2	-	2	2	8	1	2	-	3	3
Разом за змістовим модулем 2	30	6	6	-	9	9	40	2	2	-	18	18
Усього за модулем 1	50	10	10	-	15	15	54	4	4	-	23	23
Модуль 2 Ресурсне забезпечення роботи підприємства												
Змістовий модуль 3. Капітал підприємства												
Розділ 3. Основний капітал підприємства												
Тема 3.1. Економічна оцінка основних виробничих фондів	8	2	2	-	2	2	6	1	1	-	2	2
Тема 3.2. Амортизація та амортизаційний фонд	8	2	2	-	2	2	6	1	1	-	2	2
Тема 3.3. Ефективність використання основних фондів	8	2	2	-	2	2	4	-	-	-	2	2
Тема 3.4. Нематеріальні активи і ресурси	4	-	-	-	2	2	4	-	-	-	2	2
Розділ 4. Оборотний капітал підприємства												
Тема 4.1. Забезпечення підприємства оборотним капіталом	4	-	-	-	2	2	6	1	1	-	2	2
Тема 4.2. Нормування оборотних коштів	8	2	2	-	2	2	8	1	1	-	3	3
Тема 4.3. Оборотність оборотних коштів на підприємстві	4	-	-	-	2	2	8	-	-	-	4	4
Разом за змістовим модулем 3	44	8	8	-	14	14	42	4	4	-	17	17
Змістовий модуль 4. Дослідження й оцінка трудових ресурсів на підприємстві												
Розділ 5. Персонал підприємства, продуктивність і оплата праці												
Тема 5.1. Кадри на підприємстві	10	2	2	-	3	3	6	-	-	-	3	3
Тема 5.2. Продуктивність праці на підприємстві	6	-	-	-	3	3	8	1	1	-	3	3
Тема 5.3. Оплата праці на підприємстві	10	2	2	-	3	3	10	1	1	-	4	4
Разом за змістовим модулем 4	26	4	4	-	9	9	24	2	2	-	10	10
Усього годин за модулем 2	70	12	12	-	23	23	66	6	6	-	27	27
Разом за семестр 3	120	22	22	-	38	38	120	10	10	-	50	50
СЕМЕСТР 4												
Модуль 1. Інвестиційно-інноваційна діяльність, технічна база, організація та витрати на виробництво												
Змістовий модуль 5. Інвестиційно-інноваційна діяльність підприємств та їх техніко-технологічна база												
Розділ 6. Інвестиційно-інноваційна діяльність підприємств												
Тема 6.1. Інвестиції на підприємстві	6	2	2	-	1	1	7	1	1	-	3	3
Тема 6.2. Інноваційні процеси	4	-	-	-	2	2	7	1	1	-	3	3
Тема 6.3. Виробництво, якість та конкурентоспроможність	8	2	2	-	2	2	7	-	-	-	3	3
Розділ 7. Технічна база та організація виробництва												
Тема 7.1. Техніко-технологічна база та виробнича потужність підприємства	4	-	-	-	2	2	7	-	-	-	4	4
Тема 7.2. Матеріально-технічне забезпечення і виробнича логістика	4	-	-	-	2	2	7	-	-	-	4	4
Тема 7.3. Організація виробництва	2	-	-	-	1	1	7	-	-	-	3	3
Разом за змістовим модулем 5	28	4	4	-	10	10	42	2	2	-	20	20
Усього годин за модулем 1	28	4	4	-	10	10	44	2	2	-	20	20

Модуль 2. Витрати та результати діяльності підприємства												
Змістовий модуль 6. Витрати виробництва і собівартість продукції, фінансово-економічні показники результатів діяльності підприємства												
Розділ 8. Витрати виробництва і собівартість продукції Тема 8.1. Класифікація витрат і калькулювання	12	2	2	-	4	4	8	1	1	-	2	2
Тема 8.2. Розподіл непрямих витрат	12	2	2	-	4	4	10	-	-	-	3	3
Тема 8.3. Шляхи й резерви зниження собівартості	8	2	2	-	2	2	8	1	1	-	3	3
Розділ 9. Фінансово-економічні показники результатів діяльності підприємства Тема 9.1. Ціноутворення в ринкових умовах господарювання	12	2	2	-	4	4	8	-	-	-	3	3
Тема 9.2. Прибуток, рентабельність продукції	12	2	2	-	4	4	8	1	1	-	3	3
Тема 9.3. Оцінювання ефективності інноваційно-інвестиційної діяльності	8	2	2	-	2	2	10	1	1	-	3	3
Тема 9.4. Інтегральна ефективність діяльності підприємства та його конкурентоспроможність	8	2	2	-	2	2	10	-	-	-	3	3
Разом за змістовим модулем 6	72	14	14	-	22	22	48	4	4	-	20	20
Змістовий модуль 7. Антикризова система господарювання												
Розділ 10. Антикризова система господарювання Тема 10.1. Сучасні моделі розвитку підприємства	4	-	-	-	2	2	7	1	-	-	3	3
Тема 10.2. Реструктуризація і санація підприємства	4	-	-	-	2	2	6	-	-	-	3	3
Тема 10.3. Банкрутство й ліквідація підприємства	8	-	-	-	4	4	9	1	2	-	3	3
Тема 10.4. Економічна безпека підприємства	4	-	-	-	2	2	6	-	-	-	3	3
Разом за змістовим модулем 7	20	-	-	-	10	10	28	2	2	-	12	12
Усього годин за модулем 2	92	14	14	-	32	32	76	6	6	-	32	32
Разом за семестр 4	120	18	18	-	42	42	120	8	8	-	52	52
Усього годин	240	40	40	-	80	80	240	18	18	-	102	102

4. Теми семінарських/практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин денна/ заочна
СЕМЕСТР 3		
Модуль 1 Концепція функціонування підприємства		
1	Тема 1.1. Основи підприємницької діяльності	2/1
2	Тема 1.2. Підприємство як суб'єкт господарювання	2/1
3	Тема 2.1. Структура та управління підприємством	2/-
4	Тема 2.4. Прогнозування, планування й регулювання діяльності	2/-
5	Тема 2.5. Економічне обґрунтування виробничої програми підприємства	2/2
Модуль 2 Ресурсне забезпечення роботи підприємства		
6	Тема 3.1. Економічна оцінка основних виробничих фондів	2/1
7	Тема 3.2. Амортизація та амортизаційний фонд	2/1
8	Тема 3.3. Ефективність використання основних фондів	2/-
9	Тема 4.1. Забезпечення підприємства оборотним капіталом	/1
10	Тема 4.2. Нормування оборотних коштів	2/1
11	Тема 5.1. Кадри на підприємстві	2/-
12	Тема 5.2. Продуктивність праці на підприємстві	-/1
13	Тема 5.3. Оплата праці на підприємстві	2/1
	Разом за семестр 3	22/10

СЕМЕСТР 4		
Модуль 1. Інвестиційно-інноваційна діяльність, технічна база, організація та витрати на виробництво		
	Тема 6.1. Інвестиції на підприємстві	2/1
	Тема 6.2. Інноваційні процеси	-/1
	Тема 6.3. Виробництво, якість та конкурентоспроможність	2/-
Модуль 2. Витрати та результати діяльності підприємства		
	Тема 8.1. Класифікація витрат і калькулювання	2/1
	Тема 8.2. Розподіл непрямих витрат	2/-
	Тема 8.3. Шляхи й резерви зниження собівартості	2/1
	Тема 9.1. Ціноутворення в ринкових умовах господарювання	2/-
	Тема 9.2. Прибуток, рентабельність продукції	2/1
	Тема 9.3. Оцінювання ефективності інноваційно-інвестиційної діяльності	2/1
	Тема 9.4. Інтегральна ефективність діяльності підприємства та його конкурентоспроможність	2/-
	Тема 10.3. Банкрутство й ліквідація підприємства	-/2
	Разом за семестр 4	18/8
	Усього за рік	40/18

5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин денна/ заочна
СЕМЕСТР 3		
Модуль 1 Концепція функціонування підприємства		
1	Тема 1.1. Основи підприємницької діяльності	3/2
2	Тема 1.2. Підприємство як суб'єкт господарювання	3/3
3	Тема 2.1. Структура та управління підприємством	2/3
		2/3
	Тема 2.3. Товарна та цінова політика підприємства	2/3
4	Тема 2.4. Прогнозування, планування й регулювання діяльності	1/6
5	Тема 2.5. Економічне обґрунтування виробничої програми підприємства	2/3
Модуль 2 Ресурсне забезпечення роботи підприємства		
6	Тема 3.1. Економічна оцінка основних виробничих фондів	2/2
7	Тема 3.2. Амортизація та амортизаційний фонд	2/2
8	Тема 3.3. Ефективність використання основних фондів	2/2
	Тема 3.4. Нематеріальні активи і ресурси	2/2
9	Тема 4.1. Забезпечення підприємства оборотним капіталом	2/2
10	Тема 4.2. Нормування оборотних коштів	2/3
	Тема 4.3. Оборотність оборотних коштів на підприємстві	2/4
11	Тема 5.1. Кадри на підприємстві	3/3
12	Тема 5.2. Продуктивність праці на підприємстві	3/3
13	Тема 5.3. Оплата праці на підприємстві	3/4
	Разом за семестр 3	38/50
СЕМЕСТР 4		
Модуль 1. Інвестиційно-інноваційна діяльність, технічна база, організація та витрати на виробництво		
	Тема 6.1. Інвестиції на підприємстві	1/3
	Тема 6.2. Інноваційні процеси	2/3
	Тема 6.3. Виробництво, якість та конкурентоспроможність	2/3
	Тема 7.1. Техніко-технологічна база та виробнича потужність підприємства	2/4
	Тема 7.2. Матеріально-технічне забезпечення і виробнича логістика	2/4

	Тема 7.3. Організація виробництва	1/3
Модуль 2. Витрати та результати діяльності підприємства		
	Тема 8.1. Класифікація витрат і калькулювання	4/2
	Тема 8.2. Розподіл непрямих витрат	4/3
	Тема 8.3. Шляхи й резерви зниження собівартості	2/3
	Тема 9.1. Ціноутворення в ринкових умовах господарювання	4/3
	Тема 9.2. Прибуток, рентабельність продукції	4/3
	Тема 9.3. Оцінювання ефективності інноваційно-інвестиційної діяльності	2/3
	Тема 9.4. Інтегральна ефективність діяльності підприємства та його конкурентоспроможність	2/3
	Тема 10.1. Сучасні моделі розвитку підприємства	2/3
	Тема 10.2. Реструктуризація і санація підприємства	2/3
	Тема 10.3. Банкрутство й ліквідація підприємства	4/3
	Тема 10.4. Економічна безпека підприємства	2/3
	Разом за семестр 4	42/52
	Усього за рік	80/102

6.Індивідуальні завдання

Індивідуальне науково-дослідне завдання (далі ІНДЗ) необхідне для систематизації, закріплення і розширення теоретичних і практичних знань з дисципліни «Економіка сучасного підприємства». ІНДЗ дозволяє студентам опанувати необхідними практичними навичками при вирішенні конкретних практичних завдань, розвитку навичок самостійної роботи й оволодіння методикою ведення наукових досліджень, пов'язаних з темою ІНДЗ.

Метою виконання ІНДЗ є виконання індивідуального навчального завдання студентами з дисципліни «Економіка сучасного підприємства» має на меті систематизацію, поглиблення, узагальнення та закріплення знань, розвиток практичних вмінь, набутих студентами у процесі вивчення дисципліни, вмінь застосовувати набуті теоретичні знання для вирішення конкретних практичних ситуацій діяльності підприємства, вмінь встановлювати структурно-логічні зв'язки між економічними процесами, поширення компетентності щодо підвищення ефективності діяльності суб'єктів господарювання.

При виконанні ІНДЗ студент повинен продемонструвати вміння у сфері науково-дослідної діяльності, вміння аналізувати нормативно-правові акти, що регламентують економічні процеси на підприємствах в Україні, вміння творчого й оригінального вирішення актуальних завдань.

ІНДЗ студенти виконують самостійно протягом вивчення дисципліни «Економіка сучасного підприємства» з проведенням консультацій викладачем дисципліни відповідно до графіка навчального процесу.

ІНДЗ припускає зміст наступних елементів наукового дослідження:

- практична значущість;
- комплексний і системний підходи до вирішення поставленого завдання;
- використання сучасних теоретичних методологій та наукові розробки досліджень за даною темою;
- застосування творчого підходу й відбиття власного бачення вирішення поставленого завдання.

Практична значущість полягає в обґрунтуванні реальності її результатів для потреб практики. Під реальністю розуміється робота, що за своїм змістом відповідає існуючим проблемам, результати якої можуть бути використані різними підприємствами, які здійснюють розробку відповідного напрямку, для вирішення існуючих проблем.

Комплексний і системний підходи використовується для розкриття теми й полягає у тому, що предмет дослідження підлягає багатобічному вивченню: теоретичні положення, практичні рішення й наробітки, аналіз, шляхи поліпшення й умови реалізації. При цьому необхідно дотримувати взаємозв'язку, послідовності й логічності викладу.

Використання сучасних теоретичних методик і наукові розробки досліджень за даною темою необхідно для проведення аналізу й обґрунтування засобів поліпшення ряду аспектів предмета й об'єкта дослідження. Для цього треба використати сучасні вітчизняні й закордонні результати досліджень.

Під час вивчення дисципліни «Економіка сучасного підприємства» студенти виконують одне ІНДЗ, протягом 3-го семестру.

ІНДЗ повинно містити наступні розділи:

1. **Титульний аркуш** включає:

- назву вищого навчального закладу та факультету;
- назву кафедри;
- назву навчальної дисципліни;
- номер академічної групи;
- номер варіанта;
- дату подачі ІНДЗ викладачеві на перевірку – день, місяць, рік;
- інформацію про реєстрації роботи на кафедрі (ауд. 512.) у журналі для реєстрації письмових робіт студентів, що підлягають обов'язковій здачі викладачам.

2. **Зміст.** Відбиває назву розділів (параграфів і т.п.) письмової роботи, які розкривають зміст ІНДЗ. Всі сторінки нумеруються (праворуч угорі). Винятком є титульний аркуш, тому нумерацію починають із цифри «2».

3. **Вступ.** Розкриває сутність, стан наукового завдання і її значення роботи. Тут же вказуються мету й завдання дослідження.

4. **Основна частина.** Розкриває наукове дослідження і відповідає обраній темі, вступу й висновкам ІНДЗ.

5. **Висновки.** У висновках указують результати, отримані при проведенні дослідження, пропозиції або рекомендації щодо вирішення поставленого завдання відповідно до результатів дослідження.

6. **Список літератури.** Джерела розміщують за абеткою прізвищ авторів або заголовків. Оформлення виконують в такому порядку:

- нормативно-правові акти (Конституція, Закони, Держстандарти, ДСТУ й т.д.);
- використана література (у т.ч. періодична);
- література іноземними мовами;

Інтернет джерела з обов'язковою вказівкою, яка інформація утримується на цьому сайті (порталі). Не допускається вказівка пошукових сайтів.

7. **Додаток.** До додатків можуть входити різноманітні таблиці, ілюстрації, схеми, діаграми та ін. У разі їх наявності оформлення відбувається наступним чином: після списку літератури оформляють окрему сторінку з написом у центрі: „ДОДАТКИ”, номер якої є останнім, котрий ставиться до обсягу ІНДЗ. Нумерацію додатків виконують шляхом використання заголовних букв алфавіту (А, Б, В,...), які розміщують праворуч у верхньої частині аркуша.

8. **Вимоги до оформлення.** Обсяг роботи 20 друкованих сторінок шрифт Times New Roman, 14, полуторний інтервал; поля: 20 мм з усіх сторін. Або ІНДЗ оформляється згідно з «Методичними вказівкам щодо вимогах до оформлення рефератів, курсових, ІНДЗ, дипломних, магістерських робіт», розроблених і затверджених кафедрою.

Теми для написання ІНДЗ

Тему ІНДЗ студент виконує згідно з варіантом за останньою цифрою залікової книжки.

1. Підприємницька діяльність в сучасних умовах господарювання
2. Розвиток малого підприємництва в Україні
3. Підприємство в сучасній системі господарювання
4. Правові основи створення і діяльності підприємств в ринкових умовах господарювання

5. Сучасні форми об'єднання підприємств
6. Зовнішнє середовище господарювання підприємств, його вплив на їх діяльність
7. Управління підприємством як система його ефективного розвитку
8. Ринкове середовище функціонування підприємств
9. Виробнича програма підприємства, її обґрунтування
10. Планування розвитку діяльності підприємства у ринкових умовах господарювання
11. Персонал підприємства як важливий елемент його розвитку
12. Система управління персоналом підприємства в ринкових умовах господарювання
13. Продуктивність праці як шлях підвищення ефективності виробництва
14. Організація оплати праці на підприємствах
15. Механізм державного регулювання оплати праці та соціального захисту в ринкових умовах господарювання
16. Форми і системи оплати праці та їх удосконалення
17. Амортизаційна політика підприємства в ринкових умовах господарювання
18. Відтворення основних фондів підприємства
19. Основні фонди підприємства, ефективність їх використання
20. Оборотні фонди, їх місце у здійсненні процесу виробництва
21. Нематеріальні ресурси підприємства, їх формування та ефективність використання
22. Оборотні кошти підприємства, ефективність використання
23. Інвестиційна діяльність підприємства як шлях розвитку його потенціалу
24. Інноваційні процеси як шлях динамічного розвитку підприємства
25. Техніко-технологічна база виробництва, сучасні тенденції її розвитку
26. Формування і використання виробничої потужності підприємства
27. Якість і конкурентоспроможність продукції як шлях забезпечення ефективності виробництва
28. Кошторис виробництва та собівартість продукції, шляхи зниження витрат
29. Калькулювання собівартості окремих видів продукції, шляхи зниження поточних витрат
30. Прибутковість підприємства та шляхи її підвищення
31. Економічна безпека підприємства, шляхи запобігання внутрішнім і зовнішнім загрозам
32. Практика здійснення та ефективність реструктуризації суб'єктів господарювання
33. Санація (фінансове оздоровлення) господарських суб'єктів
34. Банкрутство підприємства: механізм визначення і шляхи подолання
35. Диверсифікація як чинник розвитку підприємства

7. Методи навчання

Лекції проводяться на основі словесних методів навчання та елементів проблемного навчання, евристичної бесіди та супроводжуються мультимедійними презентаціями.

Під час практичних та семінарських занять в навчальному процесі використовуються: розв'язання типових та ситуаційних завдань, тестування, дискусії, модульний контроль.

При організації самостійної роботи студентів перевага надається розрахунковим роботам, написанню індивідуальних науково-дослідних робіт з подальшим публічним виступом у групі, тощо.

Під час занять семінарських – дискусії, обговорення ключових питань на підставі показників сучасних підприємств.

8. Методи контролю

Оцінювання знань студентів з дисципліни «Економіка сучасного підприємства» проводиться у вигляді поточного контролю знань студентів та оцінювання самостійної роботи студентів відповідно до робочого навчального плану та підсумкового контролю.

Поточний контроль знань студентів з дисципліни проводиться за такими формами:

а) *під час практичних (семінарських) занять:*

- опитування або тестування знань студентів з теоретичного матеріалу;
- оцінка виконання ситуаційних вправ та завдань під час заняття;

б) *за результатами виконання завдань самостійного опрацювання (індивідуальних завдань):*

- оцінка виконання домашніх завдань під час заняття;
- обговорення матеріалів рефератів під час практичних занять;
- обговорення матеріалів доповідей з поставленого проблемного питання, проведення дискусій, підведення резюме з даного питання під час практичного заняття.

Максимальна кількість балів при оцінюванні знань студентів під час практичного заняття виставляється за такими критеріями:

- під час опитувань – за повну і ґрунтовну відповідь на задане запитання з теми заняття;
- при тестуванні – за правильні відповіді на всі запитання тесту з теми заняття;
- при виконанні ситуаційних вправ та завдань – за запропонований правильний алгоритм (послідовність) вирішення завдання; за знання теоретичних основ проблеми, поставленої в завданні; за володіння формулами та математичними методами, необхідними для вирішення завдання; за отриманий правильний результат.

Максимальна кількість балів при оцінюванні знань студентів під час написання контрольних робіт виставляється за правильні відповіді на всі питання роботи. Максимальна кількість балів при оцінюванні знань студентів під час контрольного заходу (екзамену) виставляється за правильні відповіді на всі питання.

Результати поточного контролю знань студентів (кількість отриманих балів) обов'язково доводяться викладачем в кінці кожного заняття до відома всіх студентів та проставляються в “Журналі обліку поточної успішності та відвідування занять студентів”.

Сумарна підсумкова оцінка, яку студент може отримати за результатами семестрового контролю, складається з кількості балів отриманих за результатами поточного контролю знань під час семестру, та кількості балів отриманих під час екзамену

Підсумковий контроль має за мету перевірити та оцінити рівень знань програмного матеріалу, умінь використовувати їх для вирішення практичних завдань, а також рівень оволодіння теоретичними знаннями та практичними вміннями та навичками в обсязі вимог навчальної програми. Підсумковий контроль проводиться у вигляді заліку в кінці 3 семестру та іспиту в кінці 4 семестру.

Загальний рейтинг здобувача за навчальною дисципліною визначається шляхом додавання балів, отриманих за результатами поточного та/або періодичного контролю.

9. Критерії оцінювання результатів навчання:

Таблиця 9.1 – Критерії оцінювання поточного та підсумкового контролів

Вид контролю	Кількість балів
Поточний контроль:	
опитування;	1 бал за 1 Тему
реферати;	5 балів за 1 реферат
есе;	2 бали за 1 есе
тестування;	Згідно набраних балів за правильні відповіді
розв'язання практичних завдань, задач	3 бали за кожне практичне завдання або задачу
<i>Разом за поточний контроль</i>	Максимум 70 балів
Підсумковий контроль:	
розв'язання практичного завдання та формулювання висновку	20
підготовка відповіді на екзаменаційне питання :	20

2 питання (кожне по 10 балів)	
Разом за підсумковий контроль	Максимум 30 балів

Таблиця 9.2 – Підсумковий семестровий контроль – Іспит:

Структура	Максимальна кількість балів	Критерії оцінювання
Теоретичні питання – 2 питання	20 (кожне питання максимально оцінюється в 10 балів)	10 – студент надав розгорнуту відповідь, продемонстрував навички формулювання власної думки та вільне володіння матеріалом як основним так й додатковим, наводить приклади 8 – студент в цілому надав повну відповідь, продемонстрував навички формулювання власної думки та вільне володіння матеріалом як основним так й додатковим, однак є певні незначні помилки або похибки 6 – студент розкрив сутність питання на задовільному рівні, в цілому не достатньо розуміється на матеріалі, не може обґрунтувати власної думки або навести приклади 0–4 – студент або взагалі не відповів на запитання або відповів на мінімально задовільному рівні, питання розкрито не достатньо, є значні помилки, приклади не наведено тощо
Практичне завдання (вирішити запропоноване завдання та зробити висновок)	20	17-20 – студент зробив правильні розрахунки та обґрунтував висновки щодо вирішення завдань, демонструє розуміння методів, що вивчаються 11-16 – студент в цілому розрахував все правильно, є певні незначні недоліки або помилки, або недостатньо обґрунтовані висновки 5-10 – студент розрухував завдання, однак є грубі помилки або у алгоритмі або у розрахунках, не зроблено висновки 0-4 – студент або взагалі не виконав завдання або виконав його на дуже низькому рівні, не розуміє сутності методів аналізу, не може пояснити методики розрахунки та зробити висновки

Загальний рейтинг здобувача за навчальною дисципліною визначається шляхом додавання балів, отриманих за результатами поточного та/або періодичного контролю.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота										ІНДЗ, поточний контроль	Підсумковий контроль	Сума
ЗМ1	ЗМ2	ЗМ3	ЗМ4	ЗМ5	ЗМ6	ЗМ7				70	30	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	(40+30)		
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4			

Шкала оцінювання: національна та ECTS

<i>Кількість набраних балів</i>	<i>За дворівневою шкалою</i>	<i>За чотирьохрівневою шкалою</i>
90–100	зараховано	Відмінно
70–89	зараховано	Добре
50–69	зараховано	Задовільно
25–49	Не зараховано (з правом перескладання)	Незадовільно (з правом перескладання)
0–24	Не зараховано (повторне вивчення)	Незадовільно (повторне вивчення)

<i>Характеристика по національній шкалі</i>	<i>За чотирьохрівневою</i>	<i>Кількість набраних балів</i>
Вільна сформованість застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади); вільне володіння пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки; глибоке розуміння застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач; вільне володіння проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.	Відмінно	90–100
Добра сформованість застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади); добре володіння пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки; добре розуміння застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач; добре володіння проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.	Добре	70–89

Задовільна сформованість застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади);задовільне володіння пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки;задовільне розуміння застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач; задовільне володіння проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.	Задовільно	50–69
Слабка сформованість застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади);фрагментарне володіння пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки;слабке розуміння застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач;фрагментарне володіння проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності. Можливість перескладання іспиту	Не задовільно	25–49
Незадовільна сформованість застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади);незадовільне володіння пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки;фрагментарне розуміння застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач;незадовільне володіння проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності. Обов'язковий повторний курс	Не задовільно	0–24

11. Рекомендовані літературні джерела

Основна

1. Гетьман, О.О., Шаповал, В.М. (2019). *Економіка підприємства: підручник*. Київ: Центр навчальної літератури, 488 с.
2. Гринчуцький, В.І., Карапетян,Е.Т. та Погрішук, Б.В. (2020). *Економіка підприємства: підручник*. Київ: Центр навчальної літератури, 304 с.
3. Іванова, О. А., Решетняк, О. І. (2024). *Економіка сучасного підприємства : навч. посіб.* . Харків : Вид-во НУА, 355 с.

4. Лазебник, Л. Л., Гурочкіна, В. В. та Слюсарєва, Л. В. (2021). *Економіка підприємства: підручник*. Ірпінь: Університет ДФС України, 2021. 426 с. Available at: <http://ir.nusta.edu.ua/jspui/handle/123456789/7699>. [Accessed 30 June 2023].

5. Кривов'язюк, І.В., Ковальська Л. Л. (2020). *Економіка підприємства: підручник*. Київ: Кондор, 620 с.

Додаткова

1. Бойчик, І.М. (2016). *Економіка підприємства: підручник*. Київ: Кондор, 378 с.

2. Дмитрієв, І.А. (2018). *Економіка підприємства: навч. посіб. для практичних занять і самостійної роботи студентів вищих навчальних закладів*. Харків: ХНАДУ, 292 с.

3. Дорошенко, Г. О. та інші. (2013). *Економіка підприємства : теорія і практикум : навчальний посібник*. Київ : «Хай-Тек-Прес», 328 с.

4. Герасимчук, В. Г. Розенплентера, А. Е. (2013). *Економіка та організація виробництва : підручник*. Київ : Знання, 678 с.

5. Іванілов, О. С. (2011). *Економіка підприємства: підручник*. 2-ге вид. Київ : Центр учбової літератури, 728 с.

6. Лисак, О. І., Андрєєва, Л. О. та Болтянська, Л. О. (2020). *Економіка підприємства: навч. посіб.* Мелітополь: Люкс, 272 с.

7. Іванілов, О.С. (2019). *Економіка підприємства: підручник*. Київ: Центр навчальної літератури, 728 с.

8. Іванова, О. А., Макарова, Л. Г. та Кречко, Л. В. (2012). *Економіка підприємства : збірник тестів*. Харків : ХІФ УДУФМТ, 2012. – 109 с.

11. Іванова, О. А. (2010). *Экономика предприятия: учеб. пособ. для вузов*. Харків: Изд-во НУА, 76 с.

12. Куц, Л.Н. (2019). *Капітал підприємства: формування та використання. Опорний конспект лекцій*. Тернопіль: ТНЕУ, 2019. 105 с. Available at: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/38436/1/kucz2019.pdf>. [Accessed 30 June 2023].

13. Лисак, О.І., Андрєєва Л.О. та Болтянська, Л.О. (2020). *Економіка підприємства: навч. посіб.* Мелітополь: Люкс, 272 с.

14. Лисак, О.І., Андрєєва, Л.О. та Завадських Г.М. (2020). *Ціноутворення: курс лекцій*. Мелітополь: Люкс, 193 с.

15. Маслак, О.І., Воробйова, Л.Д. (2019). *Економіка виробничого підприємства*. Київ: ЦУЛ, 172 с.

16. Покропивний, С.Ф.(2014). *Економіка підприємства: підручник*. Київ : КНЕУ. 528 с. Available at: http://www.srinest.com/book_1322.html. [Accessed 30 June 2023].

17. Причепа, І.В. (2017). *Економіка підприємства. Самостійна та індивідуальна робота студентів: навч. посіб.* Вінниця: ВНТУ, 145 с.

18. Соломіна, Г.В.(2020). *Економіка підприємства: практикум*. Дніпро: Біла К.О., 142 с. Available at:

<https://er.dduvs.in.ua/bitstream/123456789/4372/1/Соломіна%20Практикум.pdf>.

[Accessed 30 June 2024].

19. Харченко, Т., Щєгда, А. (2019). *Економіка підприємства: збірник тестів та задач*. Київ: Центр навчальної літератури, 240 с.

20. Шваб, Л. І. (2007). *Економіка підприємства: навч. посіб.* 4–е вид. Київ: Каравела, 584 с.

21. Єгорова, І.Г., Матукова, Г.І. та Приймак, Н.С. (2019). *Економіка та організація діяльності підприємств: навч. посіб.* Львів: Магнолія, 330 с.

22. Іванова, О.А. (2022). Оцінка ефективності логістичних рішень та інноваційних проектів. *Вісник науки та освіти*, 2, с. 31–37.

23. Ivanova, O., Berest, K. (2024). Role of an MVP strategy in increasing company competitiveness in a fast-paced environment. *Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія Економічна*. (0,5 др. арк.).

24. Іванова, О. (2024). Наукові школи як складова освітнього середовища та їх трансформація. *Новий колегіум*, 3 (111), с. 5–17. (0,4 д.а.)
25. Іванова О. А. (2023). Наукова діяльність як фундаментальний чинник побудови іміджу навчального закладу. *Новий Колегіум*. № 3. С. 15–18 (0,4 др. арк.)
26. Решетняк О. І., Іванова О. А., Данько А. Т., Юрченко О. К. (2025). Організаційна амбідекстрія та інновації: теоретичний підхід. *Бізнес Інформ*. №1. С. 13-25. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2025-1-13-25>
27. Rada.gov.ua, (2003). *Господарський кодекс України* [online]. Київ. Україна. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15> [Accessed 30 June 2023].
28. Rada.gov.ua, (1971). *Кодекс законів про працю України* [online]. Київ. Україна. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08> [Accessed 30 June 2024].
29. Rada.gov.ua, (2011). *Податковий кодекс України* [online]. Київ. Україна. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> [Accessed 30 June 2024].

Інформаційні ресурси

1. Державний комітет статистики України. [online]. Available at: <http://www.ukrstat.gov.ua> [Accessed 30 June 2024].
2. Державне агентство з інвестицій та управління національними проектами [online]. Available at: <http://www.ukrproject.gov.ua/page/pro-natsionalni-proekti> [Accessed 30 June 2024].
3. Державне підприємство «Український науково-дослідний і навчальний центр проблем стандартизації, сертифікації та якості» (ДП «УкрНДНЦ») [online]. Available at: <http://www.ukrndnc.org.ua> [Accessed 30 June 2024].
4. Центр підприємництва та інновацій [online]. Available at: <http://startupukraine.com> [Accessed 30 June 2024].
5. Харківська державна наукова бібліотека ім. В. Г. Короленко/ (1991–) [online]. Available at: <http://korolenko.kharkov.com> [Accessed 30 June 2024].
6. Харківська обласна універсальна наукова бібліотека/ (1991–) [online]. Available at: <http://www.library.kharkov.ua> [Accessed 30 June 2024].